

talte i sin Ordførertale, at det radikale Venstre ikke vilde gaa med til en Kulturkamp Syd for Grænsen, der blev stillet i en politisk Propagandas Tjeneste. Det forekommer mig, at Trontalens Ord om Omsorgen for dansk Sprog og Kulturs Bevarelse Syd for den nye Rigsgrænse, som jo ogsaa efter det ærede Medlem Hr. Rodes Opfattelse er det danske Folks Ret og Pligt, i og for sig intet som helst siger med Hensyn til det melleslesvigske Spørgsmaals politiske Fremtid. Om dette Spørgsmaal hersker der utvivlsomt forskellige Opfattelser. Man kan med det ærede Medlem Hr. Hauge mene, at den Løsning, det slesvigske Spørgsmaal nu har faaet, er endelig og uigenkaldelig, og at den nye Grænse derfor som den eneste mulige staa fast for alle Tider, eller man kan have den Opfattelse, at dette *ikke* er Tilfældet. Det forekommer mig, at Historien i saa Henseende taler et ret tydeligt Sprog. Faste og aldeles urokkelige Grænselinier findes kun der, hvor de er dragne af Naturens egen Haand, men at en Grænse, som ikke kan siges at fyldestgøre Naturens Krav, skulde være fast og urokkelig for stede, kan man efter min Mening kun sige, naar man ikke kan eller vil se Virkeligheden, som den er. Det slesvigske Spørgsmaal har jo gentagne Gange tidligere været løst, og i Traktaterne har det altid heddet, at den Løsning, der nu var fundet, skulde staa fast for alle Tider. Men Historien staa ikke stille, og det synes mig utænkeligt, at den 14. Marts 1920 skulde have talt det sidste Ord i denne Sag. Der er af den tidligere danske Regering gentagne Gange blevet hævdet, at den Grænse, som nu er draget, var den eneste rette, fordi den tillige var den eneste, Tyskland vilde acceptere. Man har i saa Henseende henvist til den tidligere tyske Udenrigsminister Dr. Solfs Ord om, at han hengav sig til den tillidsfulde Tro, at Gennemførelsen af denne Grænse vilde muliggøre et varigt venskabeligt og gnidningsfrit Forhold mellem Danmark og Tyskland. Ærede Medlemmer af dette Ting vil af den ærede Ordfører for det slesvigske Parti, det ærede Medlem Hr. Schmidts, Tale have hørt, at denne Opfattelse ikke holder Stik; det ærede Medlem Hr. Schmidts Tale lod med Hensyn til den tyske Opfattelse af den nye Grænse intet tilbage at ønske i Tydelighed.

Man vil maaske her overfor hævde, at den nye Grænse hviler paa Selvbestemmelsesretten og at den netop derfor er

holdbar, fordi det er første Gang, dette Princip er blevet bragt til Anvendelse ved Afgørelser af mellemfolkelige Stridigheder, og det ærede Medlem Hr. Moltens udtalte forleden, at Selvbestemmelsesretten er det til Grund liggende, og at det er dér, vi Danske er gaaet i Spidsen; den Grænse, som nu er fastsat, er det første Resultat heraf, det er Selvbestemmelsesrettens Grænse. Jeg vil her overfor gerne have Lov til at sige, at man ikke kan proklamere den nye Grænses Urørlighed paa dette Grundlag, eftersom den Grænse, indenfor hvilken Selvbestemmelsesretten skulde udøves — som det fremgaar af den kongelig danske Gesandt i Berlins Indberetning af 14. November 1918 —, var planlagt og fastlagt paa Forhaand. Denne Grænse var saaledes ikke en Følge af Selvbestemmelsesrettens frie og ubegrænsede Udøvelse, men den var et Stykke Selvbestemmelsesrets-Geometri. Selvbestemmelsesretten er et Begreb, der kan fortolkes forskelligt. Udfaldet af Afstemningerne i de to slesvigske Zoner viste jo, at saafremt man havde draget en Afstemningsgrænse i Overensstemmelse med Linien af 1867 og ladet Selvbestemmelsesretten udøves indenfor denne Grænse, vilde Flensborg og betydelige Dele af den anden slesvigske Zone — altsaa i Kraft af Selvbestemmelsesretten — være tilfaldet Danmark, ja, selv om man lagde baade 1ste og 2den Zones samlede Stemmetal sammen, vilde Resultatet have været, at der i begge Zoner var et Flertal paa 12 000 Stemmer for Danmark. Jeg kan ikke anerkende, af Afstemningen den 14. Marts, der paa afgørende Punkter stred mod Versailles-Traktatens Artikel Nr. 109 og hverken var fri, upaavirket eller hemmelig, for stede har afgjort det slesvigske Spørgsmaal. Jeg føler mig her i Overensstemmelse med den højtærede Statsminister, naar han umiddelbart forud for Valget den 26. April paa et Møde i Randers som ogsaa ved andre Lejligheder har udtalt, at Valghandlingen i 2den Zone i saa Henseende ikke svarede til Fredstraktatens Forudsætninger. I hvor høj Grad Afstemningsudfaldet i 2den Zone har været præget af et Samspil af for Danmark højst uheldige Omstændigheder, derom vidner de Erindringer, som en af de Mænd, der under Afstemningskampen i Flensborg har staaet i den allernærmeste Forbindelse med den daværende Statskommissær Dr. Köster, den nuværende Redaktør af „Schleswigsche Grenzpost, Flensburger Tageblatt“, Hr. Ernst Schröder, for nylig har offentliggjort. Hr. Ernst